

Olsztyn, 4 lutego 2013r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PN.4131. 156 .2013

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) stwierdzam nieważność uchwały Nr XXXI/326/2012 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 28 grudnia 2012r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Iławy.

UZASADNIENIE

W załączniku do uchwały, o której mowa na wstępie, Rada Miejska w Iławie, powołując się m. in. na art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012r., poz. 391)- zwanej dalej ustawą, ustaliła Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Iławy - zwany dalej regulaminem.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące:

- 1) wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących:
 - a) prowadzenie we wskazanym zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz zużytych opon, a także odpadów zielonych,
 - b) uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
 - c) mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi;
- 2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:

- a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,
- b) liczby osób korzystających z tych pojemników;
- 3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
- 4) (uchylony);
- 5) innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;
- 6) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;
- 7) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;
- 8) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Podkreślić należy, że powyższe wyliczenie kategorii spraw przekazanych organowi stanowiącemu gminy do unormowania w regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy ma charakter wyczerpujący. W postanowieniach regulaminu winny znaleźć się postanowienia odnoszące się do wszystkich określonych w art. 4 ust. 2 ustawy punktów, jednocześnie nie wolno w nim zamieszczać postanowień wykraczających poza zakres delegacji ustawowej. Bowiem nakładanie na właścicieli nieruchomości obowiązków wykraczających poza ww. delegację ustawową wkracza w sferę praw i wolności obywatelskich zastrzeżoną dla aktów wyższego rzędu. Podkreślić należy, że wszelkie odstępstwa od katalogu zawartego w ww. przepisie stanowią istotne naruszenie przepisów prawa - zarówno poprzez nieuregulowanie całości materii przekazanej do regulacji w normie kompetencyjnej, skutkujące stwierdzeniem nieważności aktu w całości, jak i wykroczenie poza ramy tej normy, powodujące stwierdzeniem nieważności poszczególnych postanowień aktu prawa miejscowego.

Organ nadzoru badając treść uchwalonego Regulaminu stwierdził, iż Rada Miejska w Iławie ustalając regulamin pominęła ustawowo obligatoryjny element. Nie wyznaczyła bowiem, zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 8 ustawy terenów ani terminów przeprowadzania obowiązkowej deratyzacji. W § 24 regulaminu Rada Miejska postanowiła, iż właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami wielorodzinnymi zobowiązani są do przeprowadzenia, co najmniej raz w roku, deratyzacji na terenie nieruchomości, a także że obowiązek ten, w odniesieniu do właścicieli budynków jednorodzinnych, może być realizowany tylko w miarę potrzeby. Przedmiotowego postanowienia nie można jednakże uznać za wskazanie obszarów ani terminu

przeprowadzenia obowiązkowej deratyzacji, a jedynie za wskazanie częstotliwości jej przeprowadzania oraz nałożenie obowiązku na właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami wielorodzinnymi do czego z resztą Rada nie była uprawniona, bowiem obowiązek ten wynika z ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. Nr 234, poz. 1570, z późn. zm.). Niewykonanie zaś dyspozycji art. 4 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012r., poz. 391 z późn. zm.) skutkuje koniecznością wyeliminowania całego aktu prawnego z obrotu prawnego.

Na marginesie należy dodać, że także inne postanowienia regulaminu naruszają prawo.

I tak za podjęte bez upoważnienia wynikającego z art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku lub rażąco naruszające przepisy innych ustaw należy uznać następujące postanowienia regulaminu:

- § 5 ust. 3 i § 23 - dopuszczającego naprawę własnego pojazdu samochodowego poza warsztatami samochodowymi pod warunkiem "niepowodowania uciążliwości dla właścicieli sąsiednich nieruchomości oraz negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym emisji hałasu i spalin". Należy wskazać, iż kwestie związane z negatywnym oddziaływaniem na środowisko, zostały uregulowane przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.), a kwestie „uciążliwości dla mieszkańców sąsiednich nieruchomości” reguluje Księga II tytuł I dział II ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964r. Nr 16, poz. 63, z późn. zm.). Powyższe odnosi się również do postanowień § 23 dotyczących uciążliwości dla nieruchomości sąsiednich spowodowanych przez utrzymywanie zwierząt gospodarskich.
- § 7 pkt 2 i 4 - zabraniających wrzucania / umieszczania w pojemnikach przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych odpadów niebezpiecznych oraz pochodzących z działalności gospodarczej, substancji palnych, żrących, toksycznych, gorącego popiołu oraz wlewania substancji ciekłych. Należy wskazać, iż Rada Miejska wprowadzając zakaz mieszania odpadów niebezpiecznych oraz wrzucania substancji palnych, żrących (...) wkroczyła w problematykę uregulowaną ustawą z dnia 27 kwietnia 2001r o odpadach (art. np. 11 ust. 1 ustawy). W pozostałym zakresie zapis § 7 pkt 2 i pkt 4 wykracza poza dyspozycję art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
- § 16 - nakładający na właściciela nieruchomości posiadającego psa rasy uznanej za agresywną lub psa obronnego obowiązek wywieszania tablic ostrzegawczych na bramach nieruchomości np. o treści " Uwaga! Posesji pilnuje pies", "Uwaga! Agresywny pies". Należy wskazać, iż art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie dają podstawy do nałożenia przedmiotowego obowiązku na właścicieli nieruchomości.

- § 18 - wprowadzające zakazy wpuszczania lub wprowadzania zwierząt domowych na place zabaw, kąpieliska, cmentarze (...). Należy wskazać, iż brak jest podstaw do wprowadzania tego typu zakazów w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie, a tego typu postanowienia winny znaleźć się w regulaminach poszczególnych obiektów.
- §20- co do postanowień zawartych we wskazanej jednostce redakcyjnej należy wskazać, iż brak jest podstawy do zawierania tego typu zapisów w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie.
- §21 i § 27 - należy wskazać, iż ze względu na normatywny charakter regulaminu utrzymania i czystości wymaga aby jej treść została sformułowana na podstawie i w granicach ustawowego upoważnienia. Niedopuszczalne jest zatem konstruowanie zapisów mających na celu informowanie adresatów o materii innych uchwał Rady (§ 21), czy też sankcjach za nieprzestrzeganie zapisów regulaminu wynikających z przepisów samej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku.
- §25 - stanowiący, iż w przypadku wystąpienia populacji gryzoni, stwarzającej zagrożenie sanitarne, Burmistrz miasta Iławy określi, w uzgodnieniu z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym, obszary podlegające obowiązkowej deratyzacji oraz poprzez zarządzenie termin jej przeprowadzenia. Należy wskazać, iż w myśl art. 4 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie uchwalenie regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie, należy do wyłącznej kompetencji rady gminy, wobec czego za niedopuszczalne należy uznać, dokonane tym zapisem, sędowanie kompetencji wyznaczenia obszarów i terminów przeprowadzenia obowiązkowej deratyzacji na Burmistrza Miasta.

Biorąc powyższe pod uwagę, rozstrzygnięto jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem Wojewody, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

WOJEWODA
 WARMIŃSKO-MAZURSKI
Mariusz Podziewski

Otrzymują:

1. Przewodniczący Rady Miejskiej w Iławie
2. Burmistrz Miasta Iławy

DYREKTOR
 Wydziału Prawnego i Nadzoru

Elżbieta Sobańska